І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 171. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ВЕРЕСНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 7, 1962 No. 171. VOL. LXVIII.

АМЕРИКА НЕ ДОПУСТИТЬ ДО ПОШИРЕННЯ КОМУНІЗМУ З КУБИ — ЗАЯВЛЯЄ РАСК

Вашинґтон. — Державний секретар Дін Раск 5-го вересня ц. р. запросив до себе представників 19-ох американських латинських держав та поінформував їх про те, що ЗДА рішені недопустити до того, щоб Куба могла поширювати комунізм по інших країнах Західньої Півкулі. Раск інформував амбасадорів латино - американських держав про те становище, яке день передтим зайняв в цій справі президент Кеннеді в окремій заяві. Президент повідомив про те, що до Куби прибули із СССР короткосяжні ракети, торпедові човни і чисельні військові техніки. Президент твердив, що Кастрів режим не має ще такої сили, щоб міг почати офензивні акції. Кеннеді перестеріґ Кубу, що ЗДА ужиють всіх „необхідних засобів", щоб не допустити до аґресії Куби проти будь-якої країни в Західній Півкулі. Амбасадор Перу, Фернандо Беркемеєр, промовляючи в імені зібраних заявців, що амбасадори латинських держав вислухали „з великою турботою і зацікавленням" звіту державного секретаря. Він ствердив, що панує повна одностайність в тому, щоб не допустити до поширювання комунізму в Західній Півкулі. Амбасадор Беркемеєр сказав, що вже були висловлені думки про те, щоб скликати в справі Куби окреме засідання Ради Організації Американських Держав, але досі ніхто не поставив відповідного внеску в цій справі. Інші дипломати заявили пізніше, що окремі наради в цій справі мають відбутися в Ню Йорку, де 18-го вересня починається Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй, і де будуть присутні державний секретар Дін Раск та всі інші представники американських держав. Але, загально, не видно змагання до того, щоб ОАДержав старалася про якусь інтервенцію у зв'язку з тим, що тепер діється на Кубі. Чеський амбасадор Мілослав Ружек, який береже кубинських інтересів у Вашинґтоні, запротестував перед асистентом державного секретаря Едвіном М. Мартином проти того, що в місяці липні і серпні американські літаки аж 20 разів літали понад Кубинською територією. Цей протест Куби передано 4 дні після того, як ЗДА через швайцарську амбасаду протестували в Гавані проти того, що два кубинські кораблі недавно стріляли до американського літака. Державний секретар Раск і секретар оборони Роберт МекНамара інформували об'єднані конґресові комісії закордонних справ про справу Куби. Зізнавав перед цими комісіями і заступник директора Центральної Розвідчої Аґенції генерал Маршалл Картер. Републіканці не є вдоволені з урядової політики в справі Куби, і хочуть зробити з цього виборчу проблему. Уряд старається висснювати своє становище, і не хотів би, щоб закордонну політику порушувано під час виборчої кампанії.

Уряд повинен взяти відповідальність за скріплення американської культури — проф. Конент

Вашинґтон. — Голова відділу мистецького виховання в Нюйоркському університеті проф. Говард Конент, зізнаючи в Сенатській Підкомісії в справах мистецтва, заявив, що „наш уряд повинен без затримки взяти на себе більшу частину відповідальности за скріплення американської культури". Проф. Конент відкидає твердження тих, які гадають, що „Америка є саме тепер в стані культурного відродження", бо воно є навпаки і „видко знаки можливого культурного погіршення." В Конґресі є три законопроєкти в справі допомоги мистецтву: два з них закликають уряд допомогти мистецтву, а третій плянує зорганізувати дорадчу раду в справах мистецтва. Проф. Конент хвалив Президента і пані Кеннеді за те, що цікавляться мистецтвом, але додав: між членами уряду мало є таких, що „розуміють мистецтво". На думку професора вроджений гін до мистецтва в кожної людини не є розвиваний в американців за допомогою шкільного виховання і за допомогою мистецького життя та довкілля. Проф. Конент підтримував всі три законопроєкти, ціллю яких є підтримка мистецтву.

В серпні було 69,762,000 затруднених; число безробітних становило 3,932,000

Вашинґтон. — Статистичне Бюро при Департаменті Праці стверджує, що в серпні ц.р. число затруднених становило рекордово високе число 69,762,000, але число безробітних виносило 5.8 відсотків всіх робітних сил країни, збільшившися на 0.5 відсотка в порівнянні з липнем ц.р. Це найбільше збільшення відсотка безробітних в останніх 20-ох місяцях. В липні відсоток безробітних виносив 5.3 відсотка всіх робітних сил, і цю обставину брав до уваги президент Кеннеді, коли вирішив відкласти зменшення прибуткових податків до січня 1963-го року. Число безробітних таке високе, бо було деяке звільнювання з праці робітників у зв'язку з переходом автомобільної продукції до нових моделів, і тому, що деякі вчителі в серпні були зараховувані до безробітних.

Тайрос V заповів 5 тропікальних штормів — стверджує д-р Зінґер

Вашинґтон. — Директор Крайового Центру Сателітів Погоди д-р Фред Зінґер, зізнаючи в Палатній Підкомісії Космічних Просторів, ствердив, що експериментальний сателіт погоди Тайрос V вперше передбачив 5 із усіх 10-ох тропікальних штормів в цілому світі впродовж минулого тижня. Д-р Зінґер рекомендує зорганізувати цілу систему сателітів погоди, яка почала б діяти вже з початком червня 1963-го року, бо дотеперішній досвід із цим сателітом погоди виявився дуже успішний. Сателіти типу „Тайросів" будуть допоміжні новим сателітам погоди системи „Німбус". Продукція сателітів „Німбус" дещо призначилася, але вони мають бути готові в другій половині 1963-го року. Згідно з давнішим пляном ці сателіти мали б бути готові в першій половині цього 1962-го року.

Домагаються єдиної аґенції для космічної програми

Сіяттел, Вашинґтон. — Два емеритовані генерали, промовляючи на конференції керівників заавансованої технолоґії, твердили, що брак однієї аґенції для космічної американської програми є причиною того, що ЗДА не роблять належних і бажаних поступів в ділянці дослідів над космічними просторами. Колишній шеф програми керованих ракет генерал Джан Б. Медаріс сказав, що треба зорганізувати одну космічну аґенцію, яку очолював би військовик або цивільна особа. Колишній директор Проєкту Мангеттен, який випродукував першу атомову бомбу, генерал Леслі Р. Ґровс сказав, що Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація не має свого провідника, бо нею керує цілий комітет. Ця аґенція вимагає однієї людини, яка б нею керувала, бо без цього важко зробити негайні рішення. Сенатор - демократ із Вашинґтону Воррен Дж. Маґнусон домагався більше уваги до наукових і технологічних осягів.

ЗДА поспішають з допомогою жертвам землетрусу в Ірані

Тегеран. — Від минулого вівтірка відбувається новий могутній летунський транспортний рух на просторі тисяч миль: з летовища в Рамштайн у Західній Німеччині щогодини відлітали літаки з 222-го американського летунського дивізіону, стаціонованого в Евере у Франції, — з транспортами прерізного товару для пошкодованих страхітливим землетрусом в Ірані. Крім цього відлетіли з Рамштайну 25 велетенських транспортних літаків типу Ц — 130. Вони перевезли вже до Ірану, або мають перевезти в найближчих годинах, 400 тонн накривал, шатер і ліків. Американський амбасадор в Тегерані Джуліюс Голмс повідомив іранський уряд про призначення Америкою для опілічих в землетрусі 1.000 тонн харчів. Перевезено теж до Ірану цілий американський полевий шпиталь на 100 ліжок. Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант депешував іранському королеві, що Об'єднані Нації дадуть „всебічну допомогу" Іранові, що його навістила катастрофа землетрусу. Різні окремі країни, між ними Західня Німеччина й Японія поспішили з негайними пожертвами. Тим часом в Ірані дальше надзвичайно пригнічений настрій, поглиблюваний щораз новими подробицями про наслідки катастрофи, в якій згинуло найменше 20.000 осіб. В місцевості Дан - Ісфаган відкопано 1.200 жертв та багато інших ще не віднайдено. —

„Ми мусимо знищити політичний вплив Перона" — заявляє арґентинський міністер

Буенос Айрес. — Міністер закордонних справ Боніфасіо дель Карріль в пресовому інтерв'ю заявив, що головною проблемою в цьогорічних виборах буде справа колишнього диктатора Хуана Перона, і тому всі політичні партії повинні старатися про те, щоб „знищити політичний вплив диктатора", бо інакше Арґентина стоятиме там, де вона була „перед скиненням диктатора". Треба конче розв'язати справу 2,500,000 голосів, які в попередніх виборах впали на прихильних Перонові кандидатів. Від 30-го березня ц. р. Арґентина перебула вже кілька криз внаслідок того, що пероністи дістали 30 відсотків всіх голосів. Військові кола, які є проти Перона, скинули уряд президента Артура Фрондізі, уважаючи його причиною перемоги прихильників Перона. Тепер президентом є Хозе Марія Ґвідо, але військовики затримали великий вплив. Д-р Карріль рекомендує вибрати президента, який мав би авторитет, щоб завести лад в країні.

Сенатська Комісія ухвалила збільшити поштові оплати на один цент

Вашинґтон. — Сенатська Поштова Комісія 4-го вересня погодилася на урядовий проєкт збільшити поштові оплати від посилок першої кляси на один цент та оплати від посилок другої кляси (часописи, журнали і книжки). Сенатська Комісія погоджується на те збільшення, яке прийняла ще в січні цього року Палата Репрезентантів: звичайний лист мав би коштувати 5 центів (теперішня оплата за одну унцію становить 4 центи); летунський лист 8 центів (тепер 7 центів); поштова картка 4 центи (тепер 3 центи); перших 8 унцій пачок мали б коштувати по 7 центів за унцію (Палата ухвалила по 8 центів за унцію); кожний дальший фунт поза 8 унціями коштував би 60 центів, а наступні фунти по 48 центів. Сенатська Комісія пропонує збільшити оплати за пересилку часописів і журналів в інакшій висоті, як це ухвалила Палата Репрезентантів. Сенатори є прихильніші до часописів і видавців, але кінцевий проєкт нового закону мусить мати згоду і сенаторів і конґресменів.

Об'єднання українських педагогів Канади влаштовує 7-му педагогічну конференцію

Торонто. — Об'єднання Українських Педагогів Канади приготовляється до 7 Педагогічної Конференції, яка відбудеться в суботу, 15-го вересня, в приміщеннях Народного Дому в Торонті при 191 Ліпінкат. Початок Конференції о год. 9-ій ранку. В програмі доповіді: професор Я. Рудницький (Вінніпеґ) — Про виховний ідеал українця у вільному світі, проф. Константин Віда (Оттава) — Про виховні напрямні навчальних програм у Рідних Школах, мґр. Марія Кінасевич — Про обмін досвідом з навчання в цілоденній школі при катедрі св. Йосафата в Торонті та інші. Вечором того ж самого дня відбудеться дискусія на теми доповідей.

Совєти підкорились розпорядкам щодо в'їзду до Західнього Берліну

Совєтські панцерні вози проїздять через т. зв. міст Зандкруґ, що сполучає Східній і Західній Берлін, повинувавшись західньо - альянтській забороні в'їздити до Західнього Берліну через перехідний пункт на Фрідріхштрассе. Совєтські панцерні вози возять вояків, які стоять на стійці біля совєтського воєнного пам'ятника в Західньому Берліні. Відколи західні берлінці обкидали камінням автобуси з совєтськими вояками, большевики замінили автобуси на панцерні вози.

Берлін. — Большевики повинувались розпорядкам трьох західніх командантів в Берліні, що совєтські військові авта із вояками для зміни стійок при совєтському воєнному пам'ятнику в Західньому Берліні не мають права в'їздити через перехідний пункт на Фрідріхштрассе, тільки через ближчі до того пам'ятника перехідні пункти Бранденбурзької брами або т. зв. міст Зандкруґ. Тому, що східньонімецькі комуністи взагалі задротували були й поставили застави на східньому боці Бранденбурзької брами, то совєтські конвої ідуть від останнього вівтірка почерез міст Зандкруга. Як звичайно, большевики, побачивши сильну поставу західніх держав в цій справі і зміркувавши, що ця справа може довести до зудару, завернули та підчинились західній вимові, обмежившись до лайливого протесту. Задля того, щоб зробити собі моральну сатисфакцію і відплатитись новими шиканами, большевики почали знову напаcтувати західні літаки, що летять з Західньої Німеччини до Західнього Берліну. Таким чином — пасажирські літаки американської, британської і французької ліній летіли до Берліну в „асисті" совєтських джетів, які пролітали в недалекій віддалі від них, намагаючись збентежити пілотів. На щастя, обійшлось без катастрофи. В тому самому дні, в минулий вівторок, східньо-німецькі стежі при берлінському мурі ганьби знову застрілили одного німця, який був уже при самому мурі і його шапка впала почерез мур на західню сторону. Проте сам він впав по східньому боці прошитий кулями. Східньо-німецькі посіпаки негайно забрали тіло. Це була вже 51-ша жертва, що згинула при спробі втечі на Захід.

Совєти „невдоволені" вияcненням ЗДА щодо летунського інциденту

Москва. — В „Ізвєстіях" появилась 5-го вересня ц. р. велика стаття за підписом М. А. Міхайлова, в якій знецінюється і відкидається американське офіційне пояснення інциденту з появою американського літака в минулу п'ятницю над південним Сахаліном на Далекому Сході. У тій статті, яка має всі познаки офіційного становища совєтського уряду, нав'язується знову до інциденту з літаком У-2 Франціса Поверса з 1-го травня 1960 року, що його большевики збили були над СССР та використали потім для антиамериканської пропаґанди. „Ізвєстія" твердять, що відклик на сильні вітри, які загнали в минулу п'ятницю американський літак над Сахалін всупереч інтенціям пільота, це викрут, яким Америка хоче прикрити свою летунсько - шпигунську акцію. „Ізвєстія" недвозначно дають пізнати, що СССР продовжуватиме напасті на Америку з цього приводу та вимагатиме від неї „перепросин" і виразніших заяв, аніж ті, що їх склав державний департамент у зв'язку з цією справою. Однак американський Уряд вирішив не вдаватись з Москвою в дальшу полеміку й виміну думок на цю тему. За повідомленням пресового секретаря Білого Дому П'єра Салінґера, для Америки справа появи американського літака над Сахаліном „замкнена". Державний департамент видав розпорядження щоб ніяка офіційна американська станиця чи аґенція нічого в цій справі більше не заявляла.

Д-р Богдан Кентржинський був прийнятий царгородським Патріярхом Атенагорасом

Париж. — У видаваному тут часописі „Українське Слово" в числі з 2-го вересня ц.р. надруковано повідомлення, що д-р Богдан Кентржинський, відомий український історик і публіцист, який живе постійно у Швеції, був прийнятий під час свого перебування у Царгороді Вселенським Патріярхом Атенагорасом. Д-р Кентржинський вивчає спеціяльно мазепинську добу і після дослідів і розшуків у шведських архівах і бібліотеках відбув останнім часом поїздку до Греції і Туреччини, щоб збирати там дальші евентуальні матеріяли для досліджуваної ним ділянки. В Царгороді особливо ж є багато документів з часів гетьмана І. Мазепи, які стосуються Великої Північної Війни і подій після поразки Карла XII і Мазепи під Полтавою. Патріярх Атенагорас прийняв українського вченого на окремій авдієнції і після того обідом в якому брало участь ще вісім митрополитів. При цій нагоді Патріярх передав Б. Кентржинському свій портрет та архипастирське благословення для українського народу й вірних Української Православної Церкви.

МОСКВА НАПОЛЯГАЄ НА ЛІКВІДАЦІЇ „БАЗИ НАТО" В БЕРЛІНІ

Москва. — Совєтський Союз відкинув американські ноти з 24 і 27 серпня ц. р., в яких ЗДА, в порозумінні з Британією і Францією, вимагали, щоб зійшлась чотиридержавна конференція для розглянення щораз частіших, загрозливих для миру, інцидентів довкола Берліну та знайдення способів облегшення тамошньої політичної атмосфери. СССР відповів на ті ноти власною нотою, оприлюдненою в Москві в середу 5-го вересня ц. р. З прикметною большевикам облудою вони відкидають всяку відповідальність за стрілянину збоку східньо - німецьких поліціянтів, що бережуть берлінського муру ганьби й виправдують той мур, як „прикордонну інсталяцію" задля збереження безпеки і непорушности території" так званої Німецької Демократичної Республіки. Совєти заявляють, що ситуація в Берліні не годиться для того, щоб розглядати тамошні інциденти та обмінюватись думками й пропозиціями, а щоб радикально змінити її — по лінії відомого совєтського проєкту: підписання мирового договору з двома Німеччинами, відкликання з Західнього Берліну західніх гарнізонів та перетворення Західнього Берліну у „вільне місто". Совєтська нота з 5-го вересня ц. р. повторяє цю вимогу та супроводить її новою пайкою сутобольшевицьких лайок. У тій останній совєтській ноті роїться від таких слів, як „західньо - берлінські провокатори", „реваншисти", „нові кримінальні акти", „провокації", „фашистські банди", і т. п. Совєти твердять, що Західній Берлін перетворено у „військову базу НАТО". „Кордон у Берліні — кажеться там буквально — не є звичайним кордоном між двома державами, а оборонною смугою проти військової бази НАТО, створеної в Західньому Берліні, фронтовою смугою проти всіх тих, які приготовляють війну і потребують конфліктів. Ця фронтова смуга (себто Берлінський мур) залишиться під відповідною охороною". Совєтська нота вимагає „нормалізації" відносин в Берліні та вбачає її виключно лише у совєтській формулі, про яку згадано вище. Таким чином Москва ще раз підтвердила свою відому позицію в справі Німеччини й Берліну, ту позицію, яка є неприятлива для Заходу, який стоїть на становищі, що питання західніх прав у Західньому Берліні, себто права зберігування там військових гарнізонів, є так довго недискусійне, як довго Москва вважає, що західні держави не мають права участи в адміністрації чи військовому гарнізоні Східнього Берліну.

В Альжирі ворогуючі араби проголосили військове перемир'я

Альжир.— Голова т. зв. Політичного Бюра, яке насправді є теперішньою керівною владою в Альжирі, Ахмет Бен Белла, проголосив, що між вірними тому Бюрові військами та опозиційними повстанськими частинами дійшло до тимчасової згоди. Місто Алжир зайняли по одній сотні війська вірні Бен Беллі та з двох колишніх повстанських округ, тепер ворожих тому діячеві. Сам Бен Белла вернувся до міста Алжиру. За узгідненим перемир'ям арабські війська залишаються на тих позиціях, що їх займали. Але водночас повідомляють, що військові частини вірні Бен Беллі наближаються до Альжиру, що може спричинити нові сутички. Бен Белла і генеральний секретар Політичного бюра Мохаммед Хідер вважають опозиційні війська за „бунтарів", — знову ж опозиціоністи до Бен Беллі закидають йому диктаторські тенденції. Мохаммед Хідер перевів в Альжирі пресову конференцію, на яку явився також Бен Белла та вірний йому полковник Яцеф Сааді з арабської дільниці Альжиру. Покищо Бен Бела і його Політичне Бюро виграли у спорі з опозицією, яка проте погрожує, що застосує супроти військ Політичного Бюра партизансько-революційну тактику, якщо те Бюро правитиме по-диктаторськи.

Індія пропонує Пейпінґові „мирно" поладнати спір за кордони

Ню Делі. — Індія запропонувала комуністичному Китаєві в ноті з 22 серпня, що її оприлюднено щойно 4 вересня ц. р., щоб обидві країни перевели конференцію, яка вирішила б спір за індійсько-китайський кордон. Формально, індійська нота була відповіддю на комуно-китайську ноту з 4 серпня, в якій комуністичні китайці застереглись, що індійсько-китайська конференція могла б відбутись „без ніяких передумов", але тут же заявили, що вони не можуть відкликати своїх військ з „китайської території", себто тих 12.000 квадратних миль, що їх китайські комуністи збройно зайняли в індійській провінції Лядах у східньому Кашмірі. Індія ж вимагає, щоб китайські комуністи очистили ту спірну територію перед початком конференції. Індійський прем'єр Джавагарлал Неру, повідомляючи про ту виміну нот в справі мирного поладнання територіяльного конфлікту, натаврував комуно-китайське становище, яке — застерігаючись проти будь-яких передумов для конференції — водночас ставить за передумову — збереження за собою насильно окупованої індійської території.

В АМЕРИЦІ

● **Аж тепер повідомили**, що оперований наріст на грубій кишці колишнього президента 88-річного Герберта Гувера був злоякісного характеру, це значить, що це був пістряк. Операція відбулася 28-го серпня, а вістку про вислід лябораторійного досліду опублікували 4-го вересня. В повідомленні про це лікарі твердили, що пістряк зовсім зоперований, і Гувер не буде на нього більше нездужати.

● **Бруклинський адвокат** Джеймс В. Доновен веде переговори з Кастром в справі звільнення 1,113 полонених, яких захопив Кастро в неволю ще в квітні 1961-го року. Кастро вимагає за звільнення цих полонених 62 мільйонів дол. Гроші мали б бути сіскладені громадянством. Уряд прихильно ставиться до цієї акції. Доновен залишив на Кубі двох членів кубинського комітету, а сам вернувся до ЗДА для дальшої акції.

● **Головний лікар** з Публічного Здоров'я д-р Лютер Л. Террі закликає щепитися проти азійської інфлюенци, яка має появитися цієї осени і зими. Щеплення повинно початися вже цього місяця, і в першу чергу мали б щепитися вагітні матері і ті особи, які терплять на хронічні недуги, а також всі ті, які є старші понад 45-ий рік.

● **Сенатор республіканець** Джекоб К. Джевітс заявив на телевізії, що комуністичні країни видають річно понад 100 мільйонів дол. на ті мистецькі ансамблі, які висилають до чужих країн, а ЗДА витрачає на цю саму ціль тільки $2.5 мільйона, і то з фонду, що ним розпоряджає Президент в „наглих випадках".

У СВІТІ

● **Савді-арабський наступник** престолу, князь Телаль Ібн Абдул Азіз нарікав під час своїх відвідин в Каїро, що в колишній американській летунській базі в Бахрані в Савді Арабії все ще перебувають коло 600 американців. З американського боку заявлено, що 31 березня ц. р. скінчився договір, за яким ЗДА мали ту базу й у Савді Арабії є тільки військово - вишкільна місія на просьбу тамошнього уряду.

● **Населення світу** переступило цифру трьох більйонів і щорічно побільшується на 55 мільйонів. Найбільший приріст є в центральній Америці і південно-східній Азії, а найменший в Західній Европі.

● **Ген. секретар ОН У Тант**, після відвідин у Москві був у Варшаві, Празі й Відні. У Варшаві він виступив публічно з промовою проти всяких дальших нуклеарних експериментів. У Празі конферував з комуністичним президентом Антоніном Новотним.

● **Апеляційний Суд в Лондоні** скасував засуд першого суду і звільнив від вини лідера англійських нео-фашистів, Колина Джордана, який на публічному вічі гостро атакував жидів та заявив, що „Гітлер мав рацію". Апеляційний Суд став на становищі, що „жидів вільно критикувати так само, як будь-кого іншого".

● **В Еспанії** заламався 17-денний страйк рудокопів. 4,000 страйкарів в Астурії вернулись до праці нічого не зискавши, а ще 3.000 страйкують. Уряд став на становищі, що страйк є нелегальний, закрив копальні, загрозив страйкарям не тільки звільненням з праці, але й в'язничними карами, та заарештував провідників.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Новий драконівський указ

В довгій черзі указів, проголошених останнім часом кремлівськими самодержцями і їхніми сатрапами в Україні, виданий з датою 29-го серпня 1962 року указ Президії Верховного Совєту Української ССР „Про безоплатне вилучування будинків, дач та інших будівель, споруджених або придбаних громадянами на нетрудові доходи" займає особливе місце. Спрямований цей закон на знищення решток приватної власности, що були досі толеровані совєтськими законами, і на цілковите спролетаризування та сказармування поневолених народів.

Згідно з совєтськими законами особисту власність громадян СССР становили „їхні трудові доходи та заощадження, житлові будинки і підсобне домашнє господарство, як теж предмети домашнього вжитку й особистого споживання". Використовуючи дану їм щодо цього свободу, підсовєтські громадяни докладали всіх зусиль, щоб цю особисту власність не тільки мати, але й поширювати. Особливою мрією кожного підсовєтського громадянина був власний дім, хата чи хоч би якась „дача", де він міг би почувати себе власником і господарем добра, здобутого важкою працею власних рук. Небагато людей могло осягнути цю мрію. Будували чи купували доми тільки ті з упривілейованих партійних і чиновницьких верств або ті з-поміж робітників і селян, в родинах яких було більше працюючих і які могли заощадити декілька соток на збудування чи придбання власного дому. Як відомо із листів з краю, останніми роками побудували собі доми чи понаправляли старі хати чимало громадян за одержувані із закордону речі чи гроші, і це було їх найбільшим щастям і радістю. Їхні рідні чи друзі висилали до краю якнайбільше, щоб допомогти їм придбати власний дах над головою чи куток на старість, в якому можна було б свобідніше жити і „на власному" помирати.

„Власницька" тенденція в совєтському суспільстві ставала все вагальнішою, перекреслюючи інколи вже й саму доктрину комунізму, ідеї і принципи Маркса - Леніна. Опинившися в обличчі цієї нової загрози, московські тирани і їхні сатрапи вирішили цю загрозу зліквідувати одним помахом пера, з допомогою традиційного і для царської і для червоної Москви указу.

Проголошений указ про „безплатне вилучення" будинків, дач та інших будівель, споруджених або придбаних на „нетрудові доходи", дає режимові можливість не тільки конфіскувати без ніякого відшкодування побудовані чи придбані громадянами доми, але й виселювати, викидати із них їхніх власників, навіть тоді, коли вони не мають ніякого іншого житлового приміщення. На підставі цього указу режимні установи можуть визнати як збудовані чи придбані на придбані на „нетрудові доходи", можуть будівлю, власники яких не зможуть довести, на які „трудові доходи" чи заощадження вони їх побудували чи придбали. Особливо важким ударом буде цей указ для тих тисяч підсовєтських громадян, які побудували собі доми чи й інші мешкальні і господарські будинки за прислані їм із закордону дарунки — в речах і грошах. Конфіскуючи ці будинки, комуністичний режим буде збагачуватися не тільки майном своїх громадян, але й важко запрацьованими грошовими засобами їхніх рідних, що живуть і працюють в різних країнах вільного світу. Що більше, власники домів, визнаних як збудовані чи придбані „на нетрудові доходи", можуть бути суджені совєтськими судами, як спричинники „злочинних діянь".

Беручи до уваги всі ці моменти, треба ствердити, що цей новий драконівський указ буде записаний в історії, як один із найбільш ганебних, антинародних актів тоталітарного комуністичного режиму.

Де Ґоль і Аденауер

Французький президент Шарль де Ґоль і канцлер Німецької Федеративної Республіки Конрад Аденауер записані в історії, як державні мужі, — які — кожний інакше, по-своєму — заслужились для відродження своїх країн із згарищ останньої світової війни. Де Ґоль очолив був французький підпільно - революційний рух проти німецької окупації, привернув Франції пошану, загнерену воєнною прогрою та капітуляцією, і згодом, прийшовши вдруге до влади в 1958 році, підніс Францію з упадку, до якого штовхнули її партійництво 4-ої Республіки і затяжна війна в Альжирі. Нині де Ґоль є контроверсійною фігурою для французів, бо частина французького громадянства ненавидить його за те, що він „зрікся" з „свого" Альжиру, за те, що прикоротив не тільки комунізм, але й правий екстремізм. І Конрад Аденауер також не має за собою цілого німецького народу. Хоч одні величають його, як батька німецького „чуда", що з післявоєнних руїн відбудував німецьку державу, підніс її на висоти добробуту і зробив рівноправним партнером у західній політично-військовій оборонній системі, водночас багато його земляків радо привітали б приспішений відхід старого канцлера на заслужений відпочинок.

А втім, на тлі теперішніх офіційних відвідин де Ґоля в Західній Німеччині, Шарль де Ґоль і Конрад Аденауер мають значення того самого символу: поєднання Франції з Німеччиною. Щоб закінчити кількасотлітню ворожнечу, — щоб присипати попелом забуття не тільки 30-річну війну і Вестфальський мир з 17-го сторіччя, але й війни з 1870/71, 1914/18 і 1939/45 років — для цього треба було мужів великого державницького розуму, великої відваги і винятково-го авторитету в своїх народів. Нинішні офіційні відвидини французького президента в Західній Німеччині є саме такою історичною маніфестацією французько - німецького союзу і приязни. Як піонера тієї приязни прославляв його західньонімецький президент, а сам він, де Ґоль, зараз після свого приїзду до Бонну повторив знову твердження, що його раз-у-раз проповідує: що військово - політичний та економічний союз Франції і Німеччини є фундаментом єдности й безпеки Европи.

Нинішні відвідини французького президента в Німеччині відбуваються в тому історичному часі, коли посилюється холодна війна між Сходом і Заходом, коли совєтський натиск проти Західнього Берліну постійно загрожує збройним зударом і коли водночас шість західньоевропейських країн, охоплених могутнім економічним союзом, щораз швидше ступають по шляху до тісного політичного об'єднання. Прийняття до того союзу Британії й новий баланс сил між Европою та Америкою — це дальші актуальні проблеми. Вони будуть напевно предметом довгих і ділових нарад тих французьких і німецьких державних мужів у Бонні, які доказали свою політичну далекозорість. Зокрема, на протисовєтському фронті де Ґоль і Аденауер доказали свою твердість і послідовність. Де Ґоль і Аденауер —старі люди. Але вони, як колись старий Черчілл, доказують, що й у старому віці можна проповідувати й реалізувати нові ідеї, можна виявляти таку політичну відвагу, якої частенько не мають менш досвідчені молодші державні мужі. Де Ґоль перейде в історію як той державний муж, що не вважав за доцільне брати участь в безплідних конференціях роззброєння з большевиками. І він і Аденауер — непримиренні вороги будь-якого угодівства з большевиками. І в цьому їх найбільша заслуга.

ЗАЧИНЕНІ ДУШІ

Уже третій місяць точиться в Совєтському Союзі, а передусім на Україні, нерівна боротьба між величезним режимним апаратом з його кадрами пропагандистів, пресою та поліцією і — релігійною сектою п'ятидесятників. Цю секту, як також секту єговістів, вирішили в Кремлі знищити доостанку. В пляні загальної антирелігійної боротьби це — лише малий, трагічний фрагмент.

Цькування п'ятидесятників через пресу і радіо розпочалося статтею „За заслоненими вікнами", надрукованою в московських „Ізвєстіях". Це за тими символічними вікнами збираються, мовляв, потаємці члени цієї секти на свої відправи. Збираються в Харкові, Одесі, Львові, по селах і робітничих селищах. Вони, мовляв, займаються не тільки релігійними справами, — вони агітують проти совєтської влади, переконують молодих хлопців, що вони не повинні боронити СССР, якщо нападе на нього ворог, вони забороняють своїм членам брати участь в громадському житті, забороняють їм голосувати на виборах державних органів.

За рецептами розстріляного Берії застосовують енкаведисти провокаційні методи, „пришиваючи" релігійним сектам контрреволюційну діяльність. „Для підривної роботи на території Совєтського Союзу, — читаємо в „Радянській Україні", — імперіялістичні розвідки використовують різні секти, особливо такі як єговістів, п'ятидесятників та ін."

В іншому місці цієї ж газети читаємо:

„Американський шпигун Ц., який прибув з-за кордону до однієї із західніх областей України, розповсюджував серед віруючих, яких завербував до секти єговістів, антирадянський журнал „Сторожова Вежа", а пізніше почав вимагати, щоб вони активно збирали для нього секретні відомості"...

У боротьбі проти п'ятидесятників застосовує НКВД шабльоновий метод: в такім і такім селі чи місті, мовляв, п'ятидесятники довели до психічної недуги молоду жінку чи хлопця. Після того через газети організується „листи читачів" такого приблизно змісту: „Не можна без гніву і обурення читати про злочини сектантів, які руйнують родини і вбивають наших людей..." Або: „Хочу висловити свій гнівний протест проти бузувірства п'ятидесятників. Таких бузувірів треба суворо карати рукою радянського правосуддя..."

На підставі таких спрепарованих листів порушується судову справу, відбувається суд, і членів секти карається 5-8 роками заслання в поправно-трудових таборах, в кращому разі, а в гіршому — смертю.

В такий самий спосіб „організованого обурення" зліквідовано у Києві в 1961-му році жіночий Покровський монастир. Як несвідомого провокатора, сучасного Павліка Морозова, що викликав „обурення" громадянства, підіслано в монастирський садок хлопчика Женю Василенка. В садку того хлопчика нібито покусали собаки. І — процес почався. У „Вечірньому Києві" розписали ту справу так, що одна з черниць, замість допомогти хлопчикові, „перекинула його скривавлене тіло через паркан просто в пилюку на дорогу". Щоб уявити собі бодай приблизно той вибух „організованого обурення", наводимо кілька заголовків статтей, надрукованих у газеті наступного дня після цієї події: „Дармоїди"; „Покарати винуватців!"; „З гнівом і протестом"; „Черниці викручуються"... Лист до редакції ігумені Рафаїли, яка рішуче заперечувала, що того хлопця покусали собаки і якась черниця перекинула його „пошматоване тіло" через паркан, в редакції так перекрутили, що читачі газети нічого не могли зрозуміти.

З релігійними сектантами борються большевики ще примітивнішими засобами. А проте з-поміж 200 листів, що їх одержали „Ізвєстія" в зв'язку із статтею „За заслоненими вікнами", знайшовся один, що його варто тут зацитувати:

„Насамперед, про що говорить сама назва статті? — пише до редакції хтось невідомий. — Хто винен, що сектанти, маючи право, згідно з радянською конституцією, на свободу совісти, тобто віроісповідання, і свободу зборів (параграфи 124 і 125), змушені ховатися за щільно заслоненими вікнами? Чому обвинувачують сектантів у порушуванні радянських законів, якщо самі їх гонителі порушують ясно сказані в конституції слова про права радянських громадян?..."

Таких листів, либонь, було куди більше. І нема сумніву, що якби так, як автор цього листа, не думали мільйони підсовєтських людей, редакція не відважилася б на нього зареагувати. А закінчується той протестаційний допис такими словами: „У діях сектантів не можна добачити нічого злого супроти людей".

Не зважаючи на широкий наступ і гострі репресії, сектантський рух на Україні не вгаває. Віруючі люди не знаходять задоволення в „казьонній" московській православній церкві і самотужки шукають Бога, ідучи манівцями по духових ярах і перелогах. „Секти, — читаємо в „Ізвєстіях" — не згортають свою діяльність, а розвивають її". І вступають до них не тільки старі діди та баби — масово йде до них молодь, зокрема комсомольська.

Двісті листів, про які згадано вище, зорганізувала редакція „Ізвєстій" власне у зв'язку з молодою жінкою, матір'ю двох дітей, Марією Нефедовою, яку сектанти нібито призвели до божевілля. А хто ж ця Марія? Це — колишня активна комсомолка, що в 1943-му році як добровілець билася на Карельському фронті. Тоді вона висилала до газет з фронту „патріотичні кореспонденції". Після війни Марія викинула геть комсомольський квиток, повісила на шию хрестика і стала вчащати до церкви. Однак московське удержавлене православ'я її не задовольнило. І вона, замкнувши свою душу від стороннього світу, пристала до п'ятидесятників.

В наглухо зачинені душі підсовєтських людей даремно добиваються тепер комуністичні пропаґандисти із своєю струхлявілою ідеологією. Цей пасивний спротив непомалу лякає теоретиків комунізму, але нічого іншого не можуть вони придумати, як вдатися до старих, ще в царських часах практикованих способів.

В. С-ко

З'єднені Держави і мирна революція

Президент Кеннеді недавно, скориставшись з нагоди, звернувся до впливових кіл Латинської Америки із закликом узяти на себе більшу відповідальність за переведення основних реформ, важливих для виконання програми Союзу для Поступу. Він казав про потребу модернізації податкової системи, щоб багаті платили більше податків, щоб бідні могли посилати своїх дітей до шкіл, а бідні фармери могли купувати собі землю.

Президент намагався переконати впливових осіб Латинської Америки, що вони мусять дбати за майбутнє своїх країн не менше, ніж про своє власне майбутнє. Знаючи історію З'єднених Держав, президент Кеннеді зауважив, що, „як би завзято не противилось змінам населення, дальші покоління вважатимуть ці реформи за складову частину їх нормального способу життя".

Цей спротив і реформи йшли спільно з розвитком і прогресом країни. Завжди бувало так, що нові радикальні пропозиції для поліпшення економіки демократичної країни зустрічали сильний спротив збоку осіб, що разбагатіли і міцно сиділи на своїх місцях, що в реформах бачили загрозу для своїх особистих інтересів, але кінець-кінцем перемагали інтереси більшости народу, і все пристосовувалось до нового порядку.

Протягом останнього сторіччя у ЗДА відбувались політичні і фізичні розрухи під час запроваджування прогресивних реформ; почавши від ліквідації рабства 1865 року і аж до емансипації жінок у 1920-му році, люди, що твердо сиділи при владі, ставили спротив політичним і економічним змінам, але згодом звикали і достосовувались до них.

Такі заходи, як безплатна загальна освіта, федеральний податковий закон, податки на спадщину, організація Адміністрації для розвитку водного, енергетичного та сільського господарства ріки Теннесі, соціяльне забезпечення старших і інвалідів, допомога на безробіття і закони проти дитячої праці, — все це йшло в супроводі різних залякувань про кінець капіталістичної свободи і навіть про кінець світу. Але тепер усі ці і багато інших реформ вважається за основні складники нашої економічної та політичної системи.

Мабуть чи не найзавзятіший спротив змінам від часу скасування невільництва був поставлений спробам робітництва організуватись у професійні спілки. Організаторів спілок били, записували на „чорні списки" і навіть убивали. Так було доти, поки, на початку урядування президента Френкліна Рузвелта, не пройшов закон Вагнера, за яким робітникам ґарантувалось свободу організації спілок і укладання колективних договорів через обрані ними проводи спілок.

Багато людей по інших країнах, що не знають історії наших мирних і не дуже мирних змін, вважають Америку за ворога соціяльного прогресу. Кожний з нас, хто пише листи за кордон, може допомогти розвіяти це неправдиве уявлення.

Американська Рада

ВИКОРИСТАЙМО ДОБРУ НАГОДУ

Останнім часом багато місця присвячується в нашій пресі справі студій і їх фінансування, а з цим і можливості одержати стипендію чи хоч би низькопроцентову позичку в наших чи чужих фінансових інституціях. Тому, що з кожним роком оплати у високих школах зростають, самі студенти і їх батьки повинні заздалегідь розглянутись за можливістю хоч би частинної фінансової помочі.

Ми хотіли б поділитись із ширшим громадянством інформаціями про можливість одержати федеральну допомогу для студій і обговорити недавно виданий федеральним урядом обіжник п. з. „Можливості студентів-практикантів".

В цьому обіжнику проголошується дві навчальні програми: 1) „Кооперативну програму праці і студій" і 2) „Програму студій та праці під час вакацій".

Над цією останньою програмою дещо задержимось. Вона полягає в тому, що федеральний уряд набирає на працю студентів під час вакацій, а опісля автоматично приймає їх до праці в наступних вакаціях, з тим, що, маючи з кожним роком більше закінчених студій, студенти переходять до вищої федеральної групи, а з цим і на вищу платню.

Перша навчальна програма сполучує академічні студії із спеціяльно організованою практичною роботою і тренуванням.

В залежності від того, де міститься школа (коледж чи університет) і федеральна установа, ця програма організується на так званій „парт-тайм" базі або на нормально розложеній навчально - практичній базі, де нормальна праця і періоди практики - тренінгу є складовою частиною регулярного навчального процесу.

Ця спеціяльна програма розложена на п'ять років і, як вимогу для одержання диплому, чи як тут звуть „деґрі" із званням бакалявра в даній ділянці - включає певне число періодів праці. В цих періодах студенти - практиканти виконують лябораторійну чи іншу зв'язану з їхнім фахом працю під наглядом професійного персоналу, дуже часто в дослідній ділянці. Відповідальність і скомплікованість даного тесту чи роботи збільшуються з ходом студій даного студента і з його вмінням засвоювати практичне знання.

В більшості випадків студенти мають денно по 3 - 4 години „вільні", щоб учитися чи виконувати шкільні завдання. Навчальний плян розробляє дана школа індивідуально.

Різні акредитовані коледжі та університети мають тепер цю програму, і тому в інтересі самих студентів поінформуватися у цій справі в даній школі.

Студент підписує контракт, в якому зобов'язується працювати у федеральній установі три роки по закінченні школи і одержанні ступеня бакалявра. При цьому зазначується, що, по закінченні школи, він уже як професіоналіст може переїхати до кожної місцевости в Америці чи навіть за кордон, де йому найкраще калькулюється з економічного чи приватного боку, — щоб тільки далі залишився в одній із федеральних установ.

Можливості праці дуже різноманітні і вибір її цілковито залежить від заінтересовань даної особи.

Ділянки, в яких федеральний уряд приймає аплікантів.

1) інженерна; 2) хемічна; 3) математична; 4) металюргійна; 5) метеорологічна; 6) фізична; 7) зберігання ґрунту; 8) ґрунтознавства; 9) агрикультурна статистика; 10) рибне господарство; 11) зберігання дичини.

Вимоги до студентів — аплікантів

Аплікантами можуть бути учні вищих кляс („сеньйори") гайскулів і студенти коледжів та університетів. Учні, які закінчили гайскул і ще не вступили до вищої навчальної установи, мусять мати диплом акредитованого гайскулу або посвідку із стейтового департаменту з „кредитами" в усіх предметах, які потрібні для вписи в акредитовані коледжі чи університети.

Всі апліканти мусять внести відповідні заяви до „Сівіл Сервіс Комішен".

Де одержати аплікації

В кожному більшому поштовому уряді в бюрах „Сівіл Сервіс Комішен", в шкільних бюрах розподілу праці. Питати за аплікацію 5000 AB. Виповнивши, вислати до місцевого чи стейтового уряду „Сівіл Сервіс". Адреси подані в кожній телефонічній книжці у групі Говернмент Оффісіс.

Звертаючись за аплікаціями, попросіть також дати брошурки: Career, Opportunities in the Federal Government і Oppurtunities for Student Trainees.

Іспити

По одержанні аплікації та корисному її полагодженні, федеральний уряд вишле повідомлення про час і місце писемного іспиту. Цей іспит має устійнити тільки розумовий розвиток аплікаита (щось ніби „тест інтеліґенції") — здібність висловлюватись і абстрактно мислити.

Апліканти в інженерних і фізичних ділянках (фізика, хемія) мають перейти іспит з альґебри, а апліканти в інших ділянках — іспит з „аритметичного розумування, інтерпретації графіків та таблиць". Час іспиту — 3 години (до цього не включається півгодини на виповнення формулярів).

Всіх аплікантів своєчасно повідомлять про вислід іспиту, і ті, що успішно його перейшли, одержать інформації про місце праці і т. д.

Ще раз зазначуємо, що вони матимуть можливість вибору місця і праці в залежності від льокальних умовин і місця коледжу чи університету. Тут вже ініціятива в руках самого аплікаита.

Фінансові зобов'язання федерального уряду

Система платень федерального уряду базується на т. зв. „GS" групах і поділена на підгрупи. Нижче подаємо ставки кожної групи, рівночасно зазначаючи, що уряд обіцяв підвищку цього року в межах 7 - 15%. Подаємо стан на 1-го вересня цього року:

Група	Платня Річно
GS — 2	3.500 — 3 815
GS — 3	3.760 — 4.075
GS — 4	4.040 — 4.355
GS — 5	5.335
GS — 7	6.345

Залежно від того, як далеко студенти заавансовані в студіях, вони будуть приділені до одної з поданих вище груп.

Вимоги:

Група GS — 2: апліканти мусять мати свідоцтво про закінчення акредитованого гайскулу або посвідку з стейтового департаменту освіти, з „кредитами" в усіх предметах, що їх вимагають акредитовані коледжі чи університети;

Група GS — 3 і GS — 4: Апліканти мусять мати певну кількість років студій, причому за повний академічний рік студій вважається час 2 семестрів або 3 триместрів.

Група GS — 3: треба пов-

(Закінчення на сторінці 3-ій)

С. Риндик

СИНІЙ СОН

(1)

Коли я беру в руки часопис, то насамперед дивлюся, чи нема де якого вірша. Як є, то зараз же беруся читати його. На жаль, дуже часто прочитую тільки два-три рядки, часом одну-дві строфи. Але буває, що дочитую до самого кінця. Рідко, але буває. А ще рідше трапляється, що перечитую кілька разів, або навіть вирізую вірша і потім раз-у-раз читаю і кажу:

— Як приємно жити на світі!

Це буває тоді, коли вірш милозвучний. Бо я люблю музику. І таке сталося з віршем „Синій сон" М. Вінграновського, у „Свободі". Ось він:

Синій сон

Синій сон у небесному морі.
Сплять часи, і віки, і літа.
Я лечу у синім прозорім,
Труться зорі німі об літак.

Спить жадання якесь таємниче
На всесвітнім святковім чолі...
Тиша тишу по імені кличе,
Пахне потом і пилом Землі.

Пахне сіном з Великого Возу,
Що мені сивиною сія.
І тремтить, як стебло верболозу,
Зачарована мрія моя.

Доки в серці бажання не пізні,
Доки в снах я літаю ночами,
Подаруй мене, Земле, Вітчизні
І води подаруй із Дніпра.

Доки доля дорогу ще стеле,
Доки в снах я літаю ночами,
Доки весни стоять за плечами,
Подаруй мені дівчину, Земле!

Там де всміхається біло,
Наслухаючи шепоти ночі
Подаруй мені сльози дівочі
І в коханні настояне тіло

Гарно? Прочитайте цю лірику кілька разів, задумайтеся над нею, а потім послухайте, до чого я додумався.

То байдуже, чи цей твір — щире слово, чи тільки дотепна містифікація. У першому й другому випадку автор його — справжній майстер слова. І цього досить. Але я особисто думаю, що маємо перший випадок.

Назва поезії (синій сон!) ні в якому разі не свідчить про оригінальність і фантазію автора. Це двослово давно вже стало такою самою поетичною ідіомою, як, наприклад, срібна пісня, золота весна, зелене поняття, чорна думка тощо. Тільки занадто принципові старозаконники, що думають категоріями дійсности, скажуть, що „синій сон" чиста нісенітниця, бо сон не має ніякого кольору і ніякими фарбами не можна його помалювати. А тим часом у „Наталці Полтавці" Котляревського знаходимо подібне явище — руде весілля. Там виборний Макогоненко співає:

Дід рудий, баба руда,
Батько рудий, мати руда,
Брат рудий, сестра руда,
Дядько рудий, тітка руда
І я рудий руду взяв,
Бо рудую сподобав.
І музики руді грали,
І всі руді танцювали!

Такий збіг рудих обставин майже неймовірний, але можливий, а головна річ — аж ніяк не суперечить законам нашої логіки. Звичайно, той майстер, що видумав цю славну пісню, не конче мусів бути свідком такого весілля. Він тільки мусів був мати фантазію і не любити нічого повсякденного, шабльонового. Узяв і виповнив весілля самими рудими! І з автором „Синього сну" могло статися щось подібне. Навіть без особливого напруження фантазії. Футуристи вже понад 50 років так пишуть. Але йому все це могло й приснитися: сині люди, синя природа, синя весна і синя кохана. Чи мало нам сняться дивні сни? Чи, прокинувшись, ми не дивуємось, як ми могли приймати за нормальне й розумне те безглуздя, що бачили ві сні? Чи це не значить, що наш розум може іти на великі, навіть на скандальні уступки? В розум не можна дуже вірити і на нього не варто багато покладатися.

І проти „нерозумности" модерного мистецтва ліпше не виступати. Робім так, як робили й роблять наші люди, що з великим захопленням співають таких пісень, як, наприклад,

Ой, лопнув обруч коло діжечки!
Дівчатка ж мої, сироїжечки...
Ой, думала я, передумала я,
Одур голову бере,
Що далеко він живе.

Співають і аж ногами притоптують, а на обличчях грає весела усмішка. Тим часом ця пісня, як бачимо, складається з цілком нелогічних клаптів. Маємо в ній чотири речення, нічим логічно не пов'язаних між собою і цілком випадково стулених докупи. Тут можна справді сказати: де Рим, де Крим, а де Біла Церква? Але коли ми цю пісню співаємо, то не звертаємо уваги на її безглуздя. Наші колишні футуристи мали в людей більший успіх, ніж теперішні. Правда, таких пісень вони багато не творили. Не випускали цілими збірками, цілими томами. Знали міру і мали її.

Як би там не було, а про логіку в поезії тяжко говорити. Нехай про неї говорять фахові раціоналісти. І нехай собі думають, що логіці належиться перше місце в поезії. Ми не маємо відваги так думати.

Лучче звернім увагу на речі, що характеризують кожну поезію збоку краси. Тут на першому місці стоїть мова, а крім того, у віршованих творах техніка вірша, а в тому числі просодика його. „Синій сон" дуже відрізняється від багатьох поезій, що друкуються в нас, особливо по цьому боці залізної заслони. У „Синьому сні" мова тече, як та „річка невеличка з вишневого саду". Ніде не скаче „через пень-колоду", як це раз-у-раз бачимо по інших поезіях. Автор добре чує музику вірша і багато попрацював, щоб ту музику не попсувати невідповідним словом, поганим наголосом і за волосся притягнутою римою. У кожному рядку бачите досконале викінчення його. Вірш написано анапестами, у кожному рядку три стопи, але в багатьох рядках перша стопа, окрім головного наголосу на третьому складі, має ще глухий наголос на першому. Ця „неправильність" прикрашує вірш, збільшує його мелодійність і злагіднює монотонність скандування. Ось приклади:

Синій сон у небесному морі.
Сплять часи, і віки, і літа.
Труться зорі німі об літак.
Тиша тишу по імені кличе.
Пахне пилом і потом Землі.

і. т. д.

У першому рядку („Синій сон у небесному морі") три рази повторюються звукопари „с" — „н" і відразу впроваджують вас у світ ніжної музики. Хочеться цей рядок читати й читати, байдуже на те, що зовсім не розумієте, що саме в тому небесному морі сталося. Музика не має нічого спільного з розумом і не потребує його. Навіщо він їй? Коли деякі музикологи кажуть, що якийсь там музичний твір „виражає" якісь ідеї чи має на меті зілюструвати якусь думку, то це чиста нісенітниця і дешева спекуляція. Смійтеся з того.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР В ЯРОСЛАВІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Друга світова війна мала великий вплив на діяльність Товариства „Сільський Господар".

Галичину поділено на дві нерівні частини. Більша по р. Сян відійшла до СССР, де залишилася централя С. Г. у Львові. Менша частина Галичини (Засяння, Ярославщина, Холмщина), була під німецькою окупацією.

У Ярославі, славному колись княжому місті, згуртувалася еміграція з Галичини й зустріла ширше братерське привітання. У короткому часі в Ярославі постало центральне Т-во „Сільський Господар". До дирекції належали інж. д-р Євген Храпливий, інж. Макар Каплистий й Леонід Бачинський. Д-р Є Храпливий обняв провід Українського Відділу Зарібково-Господарських Кооператив з Люблині, стало там перебував й не міг працювати в дирекції С. Г.

Таким чином вся організаційна, фінансова, видавнича, шкільна та інша праця впала на плечі інших членів дирекції. Треба було розпочинати працю від початку, від підшукання приміщення, придбання фондів, притягнення фахових сил, наладнання зв'язку з населенням і т. д. Треба мати на увазі, що всі ми находилися під окупаційною владою Німеччини під час війни і на терені, де було багато польського, до нас неприхильного населення.

Централя тов. „Сільський Господар" в Ярославі існувала майже два роки. З моментом, як вся Галичина опинилася під владою Німеччини і як сворено Хліборобську Палату у Львові, яку очолив в листопаді 1941 р. інж. д-р Евген Храпливий, і як 15 листопада 1941 відновлено централю С. Г. у Львові, — тоді зліквідовано централю С. Г. в Ярославі.

Ми не плянуємо подавати звіт діяльности С. Г. в Ярославі, лише нотуємо те, що безпосередньо торкалося того гарного міста, щоб підкреслити те, про що вже писалося в пресі.

З більших подій занотуємо Кооперативний з'їзд 13 і 14 липня 1940 р., на якому виступали інж. Павликовський, дир. Кузик, дир. Кузів, дир. Фостаківський, д-р Храпливий, інж. М. Хроновят, і члени дирекції С. Г. в Ярославі. 17-го серпня 1940 р. відбувся з'їзд молочарських кооператив, з чільними діячами: інж. М. Хроновят, дир. А. Палій і А. Мудрик.

Старанням централі С. Г. в Ярославі відбувся 6-місячний сільсько - господарський курс, який закінчився 30 вересня 1940 р. Викладалося 33 предметів, було 23 викладачів, з того 16 з вищою освітою.

Дещо пізніше відбувся 8-місячний торговельний курс, де викладало 6 фахових сил. Був 5-денний курс передовиків Хліборобського Вишколу Молоді з 18 місцевостей. Викладачів було 8. По курсі відбулася прогулька до цукроварні в Переворську і до маєтку з модерною господаркою в Дольнім.

Останнім курсом для цілої Ген. Ґуберні був курс для садівників. Викладачів 5. Рівночасно централя С. Г. почала творити сільсько-господарські школи. Засновано їх майже в кожній більшій місцевості. Перша така школа була в Ярославі. Поруч з нею існувала доповняюча сільсько-господарська школа, наука один день в тижні. Від 1 січня 1941 існувала Жіноча Господарська Школа з директором М. Ціховлясом. Філію С. Г. в Ярославі відновлено 19 березня 1940 р. Вона об'єднувала 32 кружки. Секції плянтаторів цукрового буряка були в 55 громадах, які мали 1,134 членів. Члени законтрактували 700 вагонів цукрового буряка. Секція Хліб. Вишколу Молоді мала 44 гуртки з 577 членами. Існували й інші секції: садівнича, бджолярська й ін.

У 1940-1941 рр. у Ярославі почав виходити місячник „Сільський Господар". Вийшло 17 чисел, під редакцією підписаного. Цілість мала 310 сторін, не числячи додатків. Дописувало 53 авторів. Уміщено 141 малюнок. Від січня 1941 авторам статтей виплачувано гонорар, а від червня зменшено ціну передплати на 25 відс. Передплата становила 9 злот. річно. Умови праці не були сприятливі: редакція була в одному місці, цензура в іншому, а друкарня в третьому. У Ярославі вийшло 3 числа й перенесено до Перемишля, за браком паперу. У Ярославі видано ще 9 сіл. госп. книжок і календар на 1941 рік. Всі вони мали 800 стор. друку.

У централі С. Г. було 7 працівників, разом з дирекцією. До співробітників належали: Дмитро Теребенець, Ольга Перхач, Ірина Теребенець, Андрій Демчина і Параскева Лашин. Всі вони працювали щиро.

Залишилося ще насвітлити фонди С. Г. в Ярославі. Видатків було багато, але субвенцій з Центрального Комітету в Кракові ми не діставали. Німці вміли лише брати, але не давати, а робота йшла і гроші були, бо ми мусіли самі дбати про фонди.

Першим джерелом був прибуток з видавання місячника, головно з оголошень, які давали централі в Люблині й Кракові до реєстрів окружних судів про заснування кооператив.

Другим джерелом була цукроварня в Переворську. Під час війни вона була зруйнована. Її, незвичайними зусиллями та умінням, відбудував інж. О. Скрипченко.

Автор цих рядків нав'язав з повновласником цукроварні контракт і С. Г. дістав виключне право розподілу цукру, як виплату селянам за доставлені буряки.

Централя С. Г. мала з того користь. Цукроварня гонорувала нашу працю і, крім того, давала 3 відс. на „розсипку цукру" при поділі.

Поруч з тим інж. О. Скрипченко нераз приділяв грошову допомогу за корисну діяльність С. Г. та за пропаганду й науку про плекання цукрового буряка.

Підписаний часто бував у дир. цукроварні в справах С. Г. або на запрошення, просто на говірку - побачення. Добре годовані коні й добрий фастон все були до диспозиції С. Г. Відчувалося виімкову симпатію і довір'я інж. О. Скрипченка до ділової роботи в С. Г. Знаємо, що його вислано на Україну, де мав відбудовувати цукроварні. Там він загинув, невідомо при яких обставинах.

Леонід Бачинський

ПОБУТ ГОЛОВИ УНРАДИ В ЗДПА

Як вже відомо з преси, прибув 28-го липня на терен ЗДА, по успішних відвідинах в Аргентині, Уругваї і Бразилії, голова Української Національної Ради, інж. Осип Бойдуник.

8-го серпня ц. р. відвідав голова УНРади пана президента Української Народної Республіки в екзилі д-р. Степана Витвицького, поінформував його про діяльність Президії УНРади в Европі, про свої відвідини в країнах Південної Америки, та про пляни свого побуту на північно - американському континенті.

Безпосередньо по тій візиті у пана президента відбулася в домівці Представництва ВО. в Ню Йорку зустріч голови УНРади з членами Представництва ВО., на котрій голова поінформував приявних про тіж самі справи, що й пана президента.

Принявши до відома інформації, приявні і пан президент д-р Степан Витвицький, і голова Представництва ВО д-р Евген Приходько від себе і в імені приявних, висловили признання голові УНРади за його успіхи в тих країнах Південної Америки на внутрішньому, і на зовнішньому відтинках.

На тій зустрічі винесено рівнож пропозицію, створення Центрального Громадського Комітету з представників українських організацій, що підтримують Державний Центр Української Народної Республіки в екзилі і Українську Національну Раду, для організування поїздки голови УНРади по місцевостях в ЗДА, де живуть більші скупчення українців.

18-го серпня відбулася чергова нарада представників організацій, що підтримують УНРаду, на якій покликано до життя Центральний Громадський Комітет, очолений Президією в особах: В. Рівник — голова, д-р Є. Приходько і полк П. Шпірук — містоголови та д-р В. Михайлів — секретар. Президія Комітету, повисилала Центральним Керівним Органам поодиноких організацій, що увійшли в склад Центрального Громадського Комітету, письма з проханням, доручити своїм низовим клітинам в тих місцевостях, де голова УНРади буде виступати з доповідями, щоб вони негайно приступили до організування Місцевих Громадських Комітетів, у своїх місцевостях, та почали підготовку до віч. Календарець об'їздки головою УНРади, подано всім низовим організаційним клітинам внутрішньо-організаційною дорогою, а дати віч в місцевостях будуть оголошені на сторінках преси.

Інж. Осип Бойдуник

Треба надіятися, що українське громадянство з'явиться численно на доповіді голови УНРади, щоб довідатися про працю і дальші напрямні праці Державного Центру Української Народної Республіки в екзилі для визволення України і про положення української справи в державах Південної Америки.

А. Б.

Одинадцятий Всеамериканський Здвиг СУМА в Елленвілі, Н. Й.

Цьогорічний Всеамериканський Здвиг СУМА проходив під кличем „Борітеся, поборете" та був присвячений 20-Річчю Української Повстанчої Армії. Здвиг притягнув велике число зорганізов. сумівської молоді та старшого громадянства, які своєю присутністю віддали поклін Героям - борцям, що згинули в лавах УПА в обороні своєї Батьківщини.

На Оселі СУМА в Елленвіллі відкриття Здвигу доконав о год. 11-ій перед полуднем комендант Здвигу Ярослав Гавур. По відкритті та прочитанню денного наказу організована сумівська молодь почала готуватися до заннять. Щоденна програма була виповнена спортовими змаганнями копаного м'яча та ситківки. Змагання ці відбувалися за переходові чаші Головної Управи СУМА.

Першунами та нагородженими Переходовою Чашою в копаному м'ячі стали Ню Йорк — дорості та Рочестер юнаки. У відбиванці першунами стали: Гартфорд — юначки та Бінгемтон — юнаки, які теж отримали переходові чаші.

Вечером відбувся Святочний Концерт, присвячений 20-літтю УПА з участю Осередків: Бостон, виконав декілька пісень струнно-мандоліновою оркестрою під дир. Н. Калініченка; Філядельфія дала монтаж з упівською тематикою, яку підготовив арт. Шашарівський; Бінгемтон виконав Шевченківський монтаж, який підготовив та сам брав участь у ньому арт. Е. Курило; Мішаний сумівський хор під дириґентурою п. Глинського виконав три пісні. Концерт подобався слухачам, які радо нагороджували виконавців рясними оплесками. Після Концерту відбулася Ватра, на якій виступив д-р П. Мірчук. В своїм слові пояснив значення вогню колись в давнині, згадав грецьку мітологію з огнем Прометея та говорив про значення ватри для нас, яка становить огонь любови до нашої славної УПА, до нашої дорогої Батьківщини.

В неділю о годині 10-ій почались Служби Божі в обох каплицях в намірені українського народу. В грек. кат. церкві Службу Божу відправив о. Л. Гузар, а в православній каплиці о. І. Ткачук. Всечесніші отці цілий літній сезон обслуговували нашу сумівську молодь на Оселі СУМА та в теплих словах загрівали молоді серця до любови церкви та свого українського народу.

Після відправ в каплицях відбулася маніфестаційна частина З'їзду. В Президії зайняли місця: от. Іван Ткачук, від УККА та УНС — п. Й. Лисоґір, від Визвольного Фронту - мґр. Е. Лозинський, від Тов. був. Вояків УПА — Микола Сидор та Михайло Шашкевич, від Головної Управи ООЧСУ — д-р П. Мірчук, від ГУ ТУСМУ інж. Б. Кульчицький, від Українсько-Американських Ветеранів Б. Клавзник, від Народної Помочі Лев Футала, від Укр. Лікарського Товариства д-р Шебунчак, та інші. Почесне місце в Президії зайняли: маестро М. Черешньовський, за проєктом та роботою якого пишається пам'ятник Борцям за Волю України на оселі СУМА; арт. Е. Курило та п. М Кормелюк. Письмові привіти відчитано від різних організацій і осіб. Письмові привіти прислали 20 губернаторів, 32 сенатори та 42 конгресмени.

Головну промову виголосив голова Головної Управи СУМА М. Фурда, а з усними привітами виступили п. Йосиф Лисоґір, п. Е. Лозинський та пані Пелешок від Союза Українок з Ню Йорку.

О год. 4-ій по полудні відбулися товариські футбольні змагання копаного м'яча між УСТ — „Чорноморська Січ" — Нюарк та УСТ — „Тризуб" — Філядельфія. Вислід змагань 2:0 в користь „Тризуба".

У дефіляді брало участь 1,200 членів СУМА, а загальна кількість учасників Здвигу виносила 5,000.

В тому ж самому часі відбувався Здвиг СУМА на Оселі Київ біля Дітройту, в якому взяло участь понад тисячу організованого членства та понад 4,000 громадянства з таких місцевостей, як Дітройт, Шикаґо, Клівленд, Йонгставн, Кентон, Парма, Мілвокі, Віндзор, Канада та інші.

М. Ф.

• В місті Талолас, Луізіяна члени таємної організації Ку Клакс Клану спалили кілька хрестів перед школами для неґритянських дітей, протестуючи цим проти об'єднання шкіл для чорних і білих дітей. Предсідник цієї організації заявив, що „їхні предки так боролися і вмирали за свої засади, і так роблять тепер вони, щоб зберегти свій спосіб життя".

ВИКОРИСТАЙМО ДОБРУ НАГОДУ

(Закінчення зі сторінки 2-ої)

ного академічного року.

Група GS — 4: треба двох з половиною академічних років.

По закінченні студій і одержанні звання бакалавра вже тоді професіоналіст одержує групу GS — 5, якщо він був пересічним учнем в коледжі чи університеті, або групу GS — 7, якщо його оцінки в коледжі чи університеті були високі (якщо він був в групі кращих учнів кляси).

Коли він хоче продовжувати студії до одержання звання мастер (мастер'с деґрі), він може продовжувати студії вечорами без жадних зобов'язань федеральному урядові. По успішному закінченні кожного семестру уряд звертає кошти оплати школи а дуже часто й транспортації.

Вертаємось до груп 1 — 4. Федеральна агенція, крім поданої вище річної платні, оплачує студії, книжки, прилади і письмові матеріяли повністю або частинно, в залежності від навчальної програми. Про деталі можна докладніше довідатися в бюрах „Сівіл Сервіс".

Додаткові привілеї

Крім річної платні і оплати за студії, кожний федеральний робітник, а з тим і студент, одержують річно 13 днів вакацій, а по трьох роках 20 днів вакацій, при чому їх можна акумулювати або використовувати, коли їм вигідно (за згодою установи). Також кожний має що два тижні по 4 години платного хворобового, які акумулює і в разі захворіння дістає повну платню в кількості заакумульованих днів. Треба також згадати про пенсійний плян, оплачуваний на половину урядом і студентом 6½% заробітку.

Короткі вістки

● В Східній і Західній Німеччині відбуваються тепер великі міжнародні Ярмарки. У Франкфурті в Зах. Німеччині у виставці беруть участь 2,500 концернів з 28 країн. Знову ж у Ляйпціґу під комуністичним правлінням в тамошньому щорічному Ярмарку виставляють свої промислові й сільсько-господарські експонати не тільки комуністичні й центральні країни, але й різні компанії з Західної Німеччини, Франції, Британії, Бельгії та скандинавських країн.

● У Сайґоні, столиці Південного В'єтнаму, подешевіли ціни на риж, що є підставою харчування тамошнього населення, на м'ясо і вугілля. Вважають це добрим знаком у пропагандивній війні проти комуністів. У Сайґоні й інших південно-в'єтнамських містах настрадні обов'язують ціни чорного ринку, а не офіційні, за які війто не продає продуктів. Уряд не має сили боротись проти тієї аномалії.

НОВІ ЮВІЛЕЙНІ ПЛАСТОВІ ПОШТОВІ МАРКИ

Репродукція чотирьох поштових карток т. зв. максималок, виданих з нагоди Ювілейної Пластової Зустрічі 1962-го року.

Для відзначення 50-річчя Українського Пласту та з нагоди Ювілейної Пластов о ї зустрічі, що відбулася в днях 28 серпня - 3-го вересня 1962 року на „Вовчій Тропі", Організаційна Комісія ЮПЗ при співпраці з Пластовим Філателістичним Бюром при Головній Пластовій Булаві видала серію пластових ювілейних марок, яку запроєктував мистець Я. Гніздовський, а оформив до друку і друкував п. З. Елнів.

Серія складається з 4-ох куп'юр (марок), які разом творять бльок (чвірку), в якому дві горішні марки зображують обличчя Дрота і сл. п. Сірого Лева, а дві долішні зображують ювілейну відзнаку Пласту та першу пластову марку з 1926 р.

Крім марок видано також пам'яткові бльоки (незубковані) з тими самими 4-ма рисунками та листівки з тими ж, відповідно побільшеними, рисунками; ці листівки, разом з наліпленою однородною маркою становлять т. зв. „максималки".

Перша марка, темно - вишневої краски з написом „Дрот" зображує основника Пласту, проф. д-ра Олександра Тисовського, нар. 9-го серпня 1886 р., живе тепер у Відні, Австрія, якого пластова кличка „Дрот" постала з комбінації букв: скорочення Др (доктор біології) і перших букв імени і прізвища (Олександер Тисовський). Дрот зорганізував перший пластовий гурток осінню 1911 р. серед учнів академічної гімназії у Львові, де він тоді вчив; в 1913 р. Дрот видав першу пластову книжечку під наголовком „Пласт", а у вересні 1921 р. закінчив працю над основним підручником п. н. „Життя в Пласті", який появився першим виданням у Львові в 1922 р., а другим, значно поширеним, виданням в Торонті в 1961 р. (в минулому році Пласт відзначив 75-річчя з дня нар. Дрота), проф. д-р Олександер Тисовський є все ще активний як ідеолог і символ Пластового Руху в вільному світі та в українському громадському житті на терені Відня.

Друга марка, синьої краски з написом „Сірий Лев" зображує голову Начального Пластуна, сл. п. проф. Северина Левицького, нар. 6 вересня 1890 р., помер в Бофало 30 січня 1962 р., якого пластова кличка „Сірий Лев" основується також на перших буквах імени (Северин) і прізвища (Левицький). Ще як студент львівського університету в 1908 - 1912 рр. Северин Левицький брав живу участь в студентському і громадсько - політичному житті галицьких українців та в боротьбі за права української мови на львівському університеті; після закінчення студій, як учитель гімназії проф. Северин Левицький організував відділи Українських Січових Стрільців та запізнався з Пластом. Від 1914 до 1920 рр. він брав участь в першій світовій війні та у Визвольних Змаганнях у формаціях УСС і в Пласті, як зв'язковий Верховної Пластової Команди. В квітні 1924 року його вибрали на голову Верховної Пластової Команди і „Верховного Отамана" Пласту. Історія українського Пластового Руху в часи найкращого розвитку (до 1930 р.), в підпіллі (після розв'язання Пласту польською владою восени 1930 р. аж до другої світової війни, під час другої світової війни та після відновлення Пласту на еміграції в жовтні 1945 р. тісно зв'язана з особою Сірого Лева, який був неструдженим керівником і дорадником пластових проводів. На пластовому з'їзді в Реґенсбурзі, в 1947 р. проф. Северина Левицького проклямовано „Начальним Пластуном" і відтоді, аж до своєї смерти він стояв на чолі українського Пластового Руху в вільному світі, як уосіблення єдности Пласту, його традицій та безперервної дії.

Рисунки обидвох марок (Дрот і Сірий Лев) виготовив мистець Яків Гніздовський, загально відомий зі своєї творчости не тільки серед українського громадянства. Для Пласту в ЗДА мистець Гніздовський вже раніше проєктував високомистецьку марку (в 1954 р. виготовив рисунок св. Юрія на коні, що списом пробиває змія), що її видала пл. станиця в Ню Йорку з нагоди „Свята Весни", печатку з подібним рисунком і написом та інші видання. Треба відмітити, що рисунок марки зі св. Юрієм, що її випустила 22 квітня 1961 р. німецька державна пошта для відзначення дня св. Юрія, „опікуна всіх шкавтів" (скавтів, пластунів) дуже нагадує рисунок св. Юрія за проєктом мистця Гніздовського.

Основою третьої марки, темнозеленої краски, є ювілейна відзнака 50-річчя Українського Пласту, що її проєктував відомий маляр і графік Роберт Лісовський (Англія); цю відзнаку пристосував для друку маляр п. З. Елнів. Мистець Лісовський вийшов зі школи славного Нарбута і має за собою вже неодну позицію в пластовій філателії; це він проєктував другу пластову марку, видану 1930 р. у Львові Верховною Пластовою Командою з нагоди збірки фондів на будову пластового дому, як теж і третю пластову марку, видану в 1931 році Командою Союзу Українських Пластунів Емігрантів (СУПЕ) в Празі з нагоди 20-річчя Українського Пласту. По війні мистець Лісовський проєктував марки другої ювілейної серії, видані Головною Пластовою Старшиною в Мюнхені 5 липня 1947 р. з нагоди 35-річчя Українського Пласту.

Четверта марка бронзової краски, це т. зв. „марка на марці" для відмічення 35-річчя пластової марки. Основний рисунок цеї марки видано в 1927 р. у Львові, за проєктом ст. пл. Філімона Біленького, з нагоди 15-річчя існування Українського Пласту; вона зображує св. Юрія на коні, зі списом, в лицарській зброї з княжої доби, а обабіч нього український мережку, в яку майстерно вплетено по обидвох боках пластову лілейку. В горішніх двох рядках напис „Український Пластовий Улад", а в долішній частині марки роки „1911 - 1926". Цю першу пластову марку оформив до друку в теперішній ювілейній серії п. З. Елнів.

Величина всіх марок 1 х 1.5 цаля (величина приблизно така сама як американських державних пам'яткових марок) доземо побіч себе уставлених парами з написом в горішній частині кожної марки „Пластова Пошта" і номіналом „5"; на перших двох марках, під рисунками Дрота і Сірого Лева є напис „50-річчя Українського Пласту" стилізованим письмом, третя марка не має в долішній частині ніякого напису, а на четвертій є напис „35-річчя пластової марки". Марки друковані аркушами, на які складається 10 чотиро - бльоків; з них два горішні є незубковані і продаються як пам'яткові бльоки, а інших 8 бльоків (32 марки по 8 кожної) є зубковані і можуть бути продавані як поодинокі марки, будь як „чвірки - бльоки". Наклад чотирі тисячі аркушів марок і бльоків та по 5 тисяч листівок - максималок.

(З однодвники ЮПЗ, „Іскра", ч. 3.)

Комуністи стривожені зростом Спільного Господарського Ринку

Москва. — Московська „Правда" й інші совєтські газети продовжують атаки проти західньо - європейського економічного бльоку, відомого під популярною назвою Спільного Господарського Ринку. В минулий понеділок закінчилась десятиденні наради понад 100 комуністичних економістів і теоретиків з-посеред європейських комуністичних партій, але також з ЗДА, Канада й деяких країн Азії. Директор совєтського Інституту світової економіки й міжнародних проблем, Анушаван Арзумальян, признав на останньому засіданні згаданої конференції, що це не вироблено „ідеологічної відповіді" на Спільний Господарський Ринок. На тій комуністичній конференції не було згоди в поглядах на Спільний Господарський Ринок, за винятком однодушного стверджения, що західньо - європейські капіталістичні країни не тільки господарсько не заламались, як це проповідували всі комуністичні вожаки, але скріпились і створили економічний бльок з усіма познаками тривкости. Найбільші розбіжності виявились між французькими комуністами, які принципово насторожені проти Спільного Господарського Ринку і поручали безоглядну боротьбу з ним, та італійськими комуністами, які вказували на користі з того економічного бльоку для розвитку його членських країн — Західної Німеччини, Італії, Франції, Бельгії, Голляндії і Люксембургу, — причому — вказували італійські комуністи — на кращій господарській ситуації членських країн Спільного Господарського Ринку користають і тамошні робітники. Сам Кремль будьім-то теж ще не рішений: воювати проти Спільного Господарського Ринку всіма засобами, чи торгувати з ним. Мабуть — твердять західні коментатори — СССР вибере посередню дорогу — пропагандивної війни і підривної роботи, але водночас і торговельних взаємин.

● Провідник тих кубінських студентів, які 25-го серпня обстріляли були з гармат столицю Куби Гавану, Ізідро Борха, заявив в радіо, що кубинські втікачі домагаються від ЗДА такої самої допомоги, яку СССР дає Кастрові. Цей студент вірить, що можна б скинути режим Кастра „без інтервенції ЗДА". Борха сказав, що американська преса пише про „технічну допомогу СССР Кастрові, але в дійсності це є чисто військова допомога".

● В Еспанії Католицька Церква покликала до життя центр для координування соціяльної політики Церкви з соціяльною програмою робітничих спілок та поступових громадських кіл. Головою тієї агенції став кардинал Хозе Марія Буено Монреаль, архиєпископ Севілі.

● У Венеції в Італії, на міжнародному фільмовому фестивалі великий успіх мав совєтський психологічний фільм „Молодість Івана". — Зате відразу провалився совєт. пропагандивний фільм „Людина і тварина". Проти італійського фільму „Мамма Рома" виступила цензура з приводу вживання у фільмовому діялозі грубих висловів.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН У ГРЕЦІЇ

Віце - президент Линдон Джансон, у своїй подорожі до країн Середнього Сходу і Середземноморського обширу відвідав також Грецію. На світлині бачимо його у товаристві грецького прем'єра Константина Караманліса. Греція стурбована припиненням американської готівкової допомоги для грецьких збройних сил. ЗДА будуть й надалі помагати Греції збройним виряддям та позиками для важкого промислу.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СУБОТА, 8-го ВЕРЕСНЯ 1962:

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Б-ва св. Володимира, Відд. 130, в приміщенні Українських Кат. Ветеранів, при 33 Іст 7-ій вулиці. Перед Зборами можна вплатити членські вкладки. — І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 9-го ВЕРЕСНЯ 1962:

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Побір вкладок Відд. 189, від год. 12-12:30 в Українському Клюбі (Джерментавн), а від год. 1-1:30 в Українському Клюбі (Френклін). Просяться задовжених членів вирівняти залеглі вкладки, бо в противному разі вони будуть суспендовані. — П. Котельницький, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292, в год. 1:30 по пол., в УНДомі. Просяться членів про численну участь, бо після літньої перерви є багато важливих справ до полагодження. — Управа.

ЙОНҐСТАВН, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 230, в год. 3:00 по пол. у власній залі, при 914 Franklin Ave. В програмі Зборів є важливі справи до полагодження, між ін.: приготування до нашого ювілею, вибір делегата на конвенцію УКК та ін. — П. Ліщак, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Любов", Відд. 45, в год. 12 до 1:30, в Домі Горожан, при 847 N. Franklin St. — М. Сеник, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, в Домі Горожан, при 847 North Franklin St., в год. 12:00 впол. Пригадується членам про вибір чеків-дивіденди. — С. Філик, секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Місячні Збори Б-ва Пресвятої Тройці, Відд. 320, в год. 1:30 по пол., в Укр. Горож. Клюбі, — 3101 O'Donnell St. Просяться всіх членів прибути на означений час та вирівняти свої вкладки. — І. Малко, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва „Українська Січ", Відд. 182, в год. 2:00 по пол., в залі української прав. церкви, при 45-47 Hope Ave., Пассейк, Н. Дж. — М. Філь, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — Місячні Збори Т-ва ім. І. Франка, Відд. 146, в год. 1:00 по пол., в Укр. Амер. Осередку, при 2965 Карпентер вул. Є багато важливих справ до полагодження, як також відбір чеків-дивіденд. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, в год. 1:00 по пол., в Народному Домі, при W. 14th St. Просимо прибути на Збори, щоб обговорити справу 50 - літнього ювілею Т-ва „Сокіл", який мав би відбутися 28-го жовтня ц. р. — Т. Кальмук.

GARY, Indiana. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відділ 100, в год. 2:00 по пол., в International Institute, при 15th & Madison St. — А. Цебак, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. Василія Великого, Відд. 364, в год. 2:00 по пол., в Народному Домі, при 3161 East 93rd St. — В. Владика, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 251, в церковній залі, при Вест 7-їй вул. зараз по великій Службі Божій. — Т. Шмагала, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, в год. 2:00 по пол., в залі Українського Демократичного Клюбу, при 2376 Грейлінг вул. — Управа.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, в домі Союзу в Раритані, Н. Дж., в год. 2:00 по пол. Просяться всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, в год. 1:30 по пол., в церковній залі. — В. Попович, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори С-ва Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, в год. 4:30 по пол., в церковній залі. Просимо всіх членкинь прибути і вирівняти свої залеглості. — С. Гунька, секр.

Посмертні згадки

Малания АНДРІЄВ, — довголітня членка Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367 УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., упокоїлася в Бозі в дні 28-го серпня 1962 року, на удар серця. Покійна народилася в селі Довге, пов. Калуш, Зах. Україна, в 1891 році. До Т-ва і УНСоюзу вступила 1925 р. Полишила у великому смутку доньку Анну, сина Івана і 2 внуків. Похорон відбувся 31-го серпня ц. р., з похор. заведення до церкви св. Йосафата, а опісля на цвинтар Голі Сепулькре, при участі Родини, Знайомих та Членів Т-ва. — В. П. П.!

В. Попович, секр.

ТАРЗАН, ч. 4,902. Призначення діє!

Літак д-ра Сімпсона летів понад джунглі. Гук моторів розходився по вологому повітрі...

І страшив здобич ловця в низу.

Це тільки випробовувало роздратування Тарзана від мавп... Бо він не знав, що призначення вказує йому новий шлях...